

1. Krystyna Aleksander

Krystyna ALEKSANDER to znana pienińska poetka, artystka ludowa. Mieszka i tworzy w Krościenku nad Dunajcem. Jest członkinią Stowarzyszenia Twórców Ludowych w Lublinie, Związku Podhalan oraz Stowarzyszenia Artystów Pienińskich. Swoj pierwszy wiersz napisała w wieku 9 lat. Sztuką ludową zainteresowała się na poważnie w 1948 roku. Maluje na płótnie, szkle, tworzy witraże, wyrabia sztukę użytkową: malowanie ceramiki, zdobienie pisanek, kartki świąteczne, haft artystyczny i koronkarstwo. Tematyka jej obrazów to najczęściej krajobrazy, panoramy, kwiaty, tematy związane z Pieninami oraz motywy sakralne. Tworzy poezję zarówno w języku literackim, jak i gwarą, do której autentyczności poetka przywiązuje bardzo dużą wagę. Wydała sześć tomików poezji. Uhonorowana została wieloma nagrodami, dyplomami i wyróżnieniami w konkursach poetyckich. Prowadzi dom wypoczynkowy w Krościenku nad Dunajcem, przepiękny atmosferą twórczości ludowej, w którym bywają znani artyści z Polski. Krystyna ALEKSANDER poświęca się także pracy na rzecz dzieci niepełnosprawnych. Objęła swą opieką koła dzieci niepełnosprawnych w: Szczawnicy, Krościenku, Mielnicy, Koninie, Bychawie i Tarnowie. Wspiera Fundację Dzieci Pienin w Krościenku nad Dunajcem. Prowadzi zajęcia plastyczne w miejscowej szkole. Artystka od lat współpracuje z fundacją „Podaj dalej” z Konina oraz ze Stowarzyszeniem Dzieci z Upośledzeniem Umysłowym Krościenko-Szczawnica.

2. Alina Lelito

Alina LELITO – filolog, teatrolog, animator kultury, dziennikarz, redaktor naczelny miesięcznika "Z doliny Grajcarka". W 1991 ukończyła studia magisterskie na Uniwersytecie Jagiellońskim na kierunku filologia polska ze specjalizacją teatrologia. Po uzyskaniu dyplomu rozpoczęła pracę w Miejskim Ośrodku Kultury w Szczawnicy. Została wówczas dziennikarzem miesięcznika Wiadomości Szczawnickie "Z doliny Grajcarka". Funkcję redaktora naczelnego gazety objęła w 1993 roku. Gazeta od początku istnienia, czyli od roku 1991, jest wydawana przez Miejski Ośrodek Kultury w Szczawnicy. Miesięcznik kładzie nacisk na tematy kulturalne, historyczne, etnograficzne, opisuje dorobek współczesnych i minionych pokoleń szczawniczan. Gazeta ukazuje się regularnie, pełniąc funkcję żywego archiwum miasta; jest czynnikiem integrującym lokalną społeczność. Do 2015 roku ukazało się 275 numerów czasopisma. Alina LELITO przekazuje swoją wiedzę i doświadczenie uczniom lokalnych szkół. Prowadzi warsztaty dziennikarskie i teatralne dla uczniów. W 2006 r. z inicjatywy Aliny LELITO powstał "Szczawnicki Chór Kameralny". Alina LELITO od początku istnienia chóru jest jego czynnym członkiem, pełni także funkcję sekretarza stowarzyszenia "Szczawnicki Chór Kameralny". Stowarzyszenie realizuje liczne projekty artystyczno-edukacyjne, pielęgnuje i promuje sztukę chóralną. Alina LELITO jest współautorką (z Barbarą Węglarz) książki "Żydzi w szczawnickim kurorcie" wydanej w 2005 roku. W 2015 roku ukazała się napisana przez Alinę LELITO we współpracy z Krystyną Kolkowicz książka „W węzełku wspomnień wszystko się zmieści” – wspomnienia o Franciszku Kolkowiczu.

Od 2014 roku jest także dziennikarzem TV Szczawnica, przygotowującej relacje z wydarzeń miejskich, wywiady z ludźmi kultury i osobistościami życia społecznego, archiwizującej lokalne imprezy kulturalne i dokonania miejscowej społeczności. Alina LELITO jest „człowiekiem kultury”, od lat zgodnie współpracującym ze wszystkimi środowiskami twórczymi, promującym dokonania lokalnych społeczności i indywidualnych osób, dbającym o upowszechnianie kultury regionu i ochronę jej dziedzictwa.

3. Janina Plewa

Janina PLEWA wywodzi się z rodziny o silnych tradycjach góralskich. Wyniesiony z domu szacunek do tradycji i rodzimej kultury to podstawa jej działalności jako animatora kultury. Od 1976 roku pełni funkcję dyrektora – początkowo Gminnego Ośrodka Kultury, a obecnie Gminnego Centrum Kultury w Kluszkowcach (gmina Czorsztyn). 40 lat działalności Janiny PLEWY wypełnione jest licznymi projektami, inicjatywami na rzecz ochrony i popularyzacji tradycji regionu. Jako dyrektor koordynuje, wspiera, doradza zespołom regionalnym działającym na tym terenie. Pod jej „skrzydłami” działają dziecięce zespoły regionalne: MALI MANIOWIANIE w Maniowach, MAŁE FLISOKI w Sromowcach Niżnych, SROMOWIANIE w Sromowcach Wyżnych oraz dorosły zespół LUBAŃ w Kluszkowcach. Działalność tych zespołów umożliwia pokoleniowy przekaz wartości kultury tradycyjnej górali spiskich i podhalańskich najmłodszemu pokoleniu. Dzieci i młodzież uczą się tradycyjnych śpiewów, tańca, gry na instrumentach ludowych, kultywując tym samym tradycje przodków. Jej pasja i działalność na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej sprawiły, że zarówno dzieci, młodzież, jak i dorośli, czynnie uczestniczą w życiu wsi i miejscowych wydarzeniach kulturalnych. Z jej inicjatywy organizowane są warsztaty rękodzieła – tradycyjnego haftu, wykonywania chust góralskich oraz nowoczesnych technik, jak decoupage. Janina PLEWA jest członkiem rady Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania Gorce-Pieniny”. Jest autorką wielu projektów realizowanych przez to stowarzyszenie. Angażuje się też w prace kół gospodyń wiejskich – pisze projekty, pomaga zdobywać fundusze na wyposażenie, zakup strojów. Pod jej kierunkiem został zrealizowany projekt unijny „Wydanie albumu Maniowy 1974-2014, zorganizowanie stałej wystawy oraz imprezy promującej album”. Nieprzerwana i niezwykle aktywna, przez 40 lat, działalność Janiny PLEWY na rzecz kultywowania oraz upowszechniania kultury ludowej górali pienińskich, spiskich i podhalańskich, pielęgnowania tradycji i pamięci o dawnych ludowych zwyczajach, niewątpliwie zasługuje na wyróżnienie. Zainicjowane przez nią projekty folklorystyczne, realizowane kompetentnie i z zaangażowaniem, są na stałe wpisane do kalendarza ważnych imprez regionalnych. Dzięki swojej otwartości i wyjątkowej osobowości nawiązuje doskonałe relacje z młodym pokoleniem. W lokalnym środowisku jest postacią charyzmatyczną, a jej pasja i zamiłowanie do tradycyjnej kultury zasługują na najwyższe uznanie.

4. Ewa Zachwieja

Ewa ZACHWIEJA jest dyrektorem szczawnickiej filii Szkoły Muzycznej I stopnia im. Fryderyka Chopina w Nowym Targu, opiekunem i kierownikiem artystycznym Zespołu Pieśni i Tańca „Juhasy” w Szczawnicy oraz dyrygentem i kierownikiem artystycznym Chóru „Jaworzanie” z Jaworek. W 1969 roku przyjechała do Szczawnicy, gdzie rozpoczęła pracę w Szkole Muzycznej

w Nowym Targu – filia w Szczawnicy, ucząc rytmiki i umuzykalnienia. Trzy lata później została kierownikiem filii i pełni tę funkcję do dnia dzisiejszego. Pani Ewa uczy gry na fortepianie, przez szereg lat uczyła także teorii i rytmiki. Jej działalność na terenie Szczawnicy zaczęła się w 1972 roku od zorganizowania Międzyszkolnego Chóru Dziecięcego. Niebawem chór został przekwalifikowany na dziecięcy zespół wokalny-taneczny „WIOLINKI”. Zespoły prowadzone przez panią Ewę ZACHWIEJĘ brały także udział w wielu programach telewizyjnych. Najśłynniejszym zespołem, działającym do dziś, jest założony przez Ewę ZACHWIEJĘ Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Juhasy”. Zespół brał udział w licznych przeglądach, konkursach i festiwalach zdobywając wysokie nagrody. Ewa ZACHWIEJA nie tylko przez lata prowadziła szkołę muzyczną i zespoły, ale także udzielała się w działalności samorządowej. Była radną kadencji 1994 – 1998, pracując w Komisji Kultury, Oświaty i Spraw Socjalnych. Jest niezwykle aktywną osobą, znaną wśród lokalnej, szczawnickiej społeczności z działalności kulturalnej. Za swoją pracę społeczną na rzecz środowiska otrzymała wiele odznaczeń państwowych, dyplomów i listów pochwalnych. Ewa ZACHWIEJA jest osobą pełną pasji, zasługującą na szczególne wyróżnienie za zaangażowanie, wielkie serce i bezinteresowność w działaniu.

5. Stanisław Czepiel

Stanisław CZEPIEL – muzyk, dyrygent, lutnik, rzeźbiarz, poeta, malarz, artysta ludowy – to twórca o bardzo szerokich zainteresowaniach. Z zawodu jest lutnikiem i nauczycielem muzyki. Oprócz tego zajmuje się malarstwem, rzeźbą i pisarstwem – tworzy wiersze w gwarze krościeńskiej – Górali Pienińskich. Należy do Stowarzyszenia Twórców Ludowych oraz Związku Polskich Artystów Lutników. Po studiach, pracując w Zakopanem, uczył się u lutnika Franciszka Mardudy – nestora polskich lutników, gdzie posiadał wiedzę i umiejętności lutnika. Obecnie w przydomowej galerii Stanisława CZEPIELI można oglądać wiele instrumentów, które wyszły spod jego ręki – są to także tradycyjne instrumenty ludowe – gęśle czy charakterystyczne dla regionu Pienin oktawki pienińskie. Brał udział w wielu konkursach lutniczych, również w Międzynarodowym Konkursie Lutniczym im. Henryka Wieniawskiego. Na jego skrzypcach grają muzycy na całym świecie. Stanisław CZEPIEL jest również znakomitym rzeźbiarzem. Jego rzeźby oscylują wokół tematyki sakralnej. Rzeźbi głównie świątki, Jezusa Frasobliwego, krzyże, św. Kingę lub Matkę Boską, ale także postaci Górali Pienińskich. Wykonuje również płaskorzeźby. Kolejna z jego pasji – malarstwo – to głównie olejne pejzaże i portrety. Jego prace można oglądać w Muzeum Sztuki Ludowej w Lublinie, Galerii w Nowym Targu oraz stałej wystawie „Etnika” w Krakowie. Inną jego pasją to tworzenie poezji, co zaowocowało wydaniem trzech tomików. Są to wiersze o tematyce pienińskiej, często pisane gwarą. Od 50 lat, w okresie Bożego Narodzenia tworzy pastorałki. Razem z żoną prowadzi „Galerię Sztuki Pienińskiej”, mieszczącą się przy jego domu w Krościenku nad Dunajcem. Wstęp do galerii jest darmowy, każdy chętny może ją odwiedzić w ciągu dnia i podziwiać bogate, bardzo ciekawe zbiory zarówno malarstwa, rzeźby, instrumentów, jak i strojów pienińskich, haftowanych przez żonę twórcy, panią Marię.

6. Andrzej Dziedzina-Wiwer

Andrzej DZIEDZINA-WIWER – regionalista, poeta, gawędziarz, instruktor tańca ludowego, przewodnik beskidzki. Urodził się w rodzinie o silnych tradycjach góralskich. Od najmłodszych lat związany jest z amatorskim ruchem artystycznym. Od 1966 roku do dnia dzisiejszego jest członkiem Zespołu Regionalnego im. Jana Malinowskiego w Szczawnicy. Jest także jego instruktorem. Przez ponad dwadzieścia lat grywał rolę Pana Młodego. W tym czasie Zespół zdobył szereg prestiżowych nagród na wielu festiwalach i przeglądach. Umiłowanie rodzimej kultury wyniesione z rodzinnego domu ugruntowane pracą w zespołach regionalnych, gdzie również posługiwał się gwarą szczawnicką, zaowocowało pisaniem wierszy w mowie przodków. Od 1993 r. pisze wiersze. Jego poetycki dorobek twórczy osiągnął imponujące rozmiary – blisko 5 000 wierszy. Andrzej DZIEDZINA-WIWER został doceniony przez organizatorów konkursów poezji religijnej i gwarowej. Na przestrzeni ostatnich lat zdobywał liczne nagrody i wyróżnienia.

W 2013 r. ukazał się zbiór gwarowego słownictwa jego autorstwa pt. „Wyłónacka – słownik gwary szczawnickiej”.

Rokrocznie prowadzi imprezy folklorystyczne m.in. Festiwal Kultur Górskich: Łemków, Rusnaków i Górali w Jaworkach, na których popularyzuje folklor, gwarę pienińską, opowiada gawędy i czyta własne wiersze. Pełniąc funkcję przewodnika pienińskiego PTTK i prowadząc wycieczki upowszechnia wiedzę o kulturze ludowej górali pienińskich.

7. Piotr Gąsienica

Piotr GAŚIENICA – dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury w Szczawnicy, gawędziarz, rzeźbiarz, konferansjer, animator kultury, członek prezydium Zarządu Głównego Związku Podhalan w Polsce. W 2008 roku został dyrektorem Miejskiego Ośrodka Kultury w Szczawnicy. Funkcję tę sprawuje do dziś. Dał się poznać jako sprawny organizator i niestrudzony popularyzator szeroko rozumianej kultury w gminie i poza nią. Jest inicjatorem organizacji Pikniku Country w Szczawnicy, pomysłodawcą i pierwszym organizatorem Festynu Rodzinnego Związku Podhalan, Biesiad w Jaworkach i Szlachtowej, Dni Przyjaźni Polsko – Węgierskiej od 2011r., powrotu do tradycji koncertów letnich w Altanie Parku Dolnego w Szczawnicy, współorganizatorem utworzenia Teatru Amatorskiego działającego przy Miejskim Ośrodku Kultury w Szczawnicy, grającego m.in. sztukę miejscowego ludowego autora Michała Słowika-Dzwona „Prawo pierwszej nocy”. Jest także autorem pomysłu i realizatorem budowy zadanej sceny plenerowej w Jaworkach z zapleczem technicznym. Kolejnym z jego talentów, a zarazem wielką pasją jest rzeźbiarstwo. Jego rzeźby zdobią wiele miejsc w Polsce i za granicą. Jest wykonawcą drogi krzyżowej w zabytkowej cerkwi w Jaworkach. Jest także autorem gawęd ludowych. Prowadzi własny program Folkowe Gadki w radio RDN Nowy Sącz i Małopolska. Jako wspaniaty gawędziarz, posługujący się autentyczną gwarą Górali pienińskich, pełni rolę konferansjera podczas licznych imprez – zarówno ogólnopolskich, jak i tych odbywających się w Pieninach. Od 22 lat prowadzi największą letnią imprezę Miejskiego

Ośrodka Kultury w Szczawnicy, organizowaną w ramach Lata Pienińskiego – Redyk w Jaworkach, prezentującą obyczaje pasterskie i promującą góralski folklor. Piotr Gąsienica obejmując różne funkcje i angażując się na wielu polach działalności społeczno-kulturalnej przyczynia się znacząco do zachowania, utrwalania i popularyzacji kultury regionalnej.

8. Jan Kubik

Jan KUBIK – jeden z najwybitniejszych multiinstrumentalistów Pienin i znawców folkloru tego regionu. Jest krościeńskim artystą, twórcą ludowym, znawcą ludowej muzyki i tradycji pienińskich. Ostatni ludowy krawiec w Pieninach. Gra m.in. na skrzypcach, basach, trombiecie i znanych tylko w Pieninach, oktawkach. Znakomity gawędziarz, śpiewak i tancerz. Jeden z ostatnich, autentycznych muzyków ludowych i nosicieli tradycji kultury pienińskiej.

Swoją miłość do Pienin wyraża w tradycyjnym muzykowaniu, grając na gęślach, oktawkach pienińskich oraz trombiecie. Gra metodą beznutową. Jego autentyczny styl gry, stanowi wzór dla młodego pokolenia muzykantów.

Muzyczne pasje łączy z krojeniem, szyciem i „cyfrowaniem” męskiego stroju góralskiego. Jest znanym i cenionym hafciarzem – zajmuje się wyszywaniem tradycyjnych wzorów na spodniach góralskich, kamizelkach, cuchach, sukmanach, gorsetach. Ozdabiane przez niego stroje słyną z malowniczości, bogactwa, staranności haftów.

Jako emerytowany flisak oraz piekarz, ma obecnie więcej czasu, by realizować swoje pasje – muzykę i hafciarstwo. Na co dzień kultywuje tradycje pasterskie, prowadząc gospodarstwo. Ma w górach własną bacówkę. Hoduje owce i kozy, z ich mleka wytwarza oscypki według tradycyjnych metod. Jan KUBIK jest członkiem Związku Podhalan oddział w Krościenku, Zespołu Pieśni i Tańca „Pieniny”, liderem i prymistą Kapeli im. Jaśka Kubika. Uhonorowany nagrodą im. Oskara Kolberga oraz odznaką Zasłużony Działacz Kultury. W tym roku obchodzi trzy znaczące jubileusze: 70-lecie urodzin, 50-lecie twórczości związanej z szyciem strojów ludowych oraz 20-lecie działalności Kapeli im. Jaśka Kubika.

9. Robert Majerczak

Robert MAJERCZAK wyrósł w atmosferze, która od pokoleń przesiąknięta była tradycjami i szacunkiem do rodzimej ziemi. Wielki talent artystyczny, umiłowanie do regionu i kultury ludowej wyniesione z domu rodzinnego uczyniły z niego prawdziwą skarbnicę wiedzy na temat autentycznej kultury Górali Pienińskich. Z Regionalnym Zespołem Pieśni i Tańca PIENINY z Krościenka nad Dunajcem związany jest od 1993 roku, początkowo jako tancerz i śpiewak, a potem jako instruktor tańca, choreograf i kierownik artystyczny. Funkcję tę pełni do dziś.

Jest doskonałym pedagogiem, potrafiącym w umiejętny sposób przekazać i zaszczerpić w młodych ludziach szacunek do tradycji własnego regionu. Dzięki jego zaangażowaniu, niezwyklej atmosferze, którą potrafi stworzyć, do zespołu PIENINY wstępują kolejne pokolenia. Robert MAJERCZAK jest także instruktorem i choreografem innych zespołów działających na terenie

Pienin. Od 1997 roku jest instruktorem Dziecięcego Zespołu Regionalnego MALI TYLMANOWIANIE. W latach 1999-2003 przekazywał swoją wiedzę i umiejętności członkom Dziecięcego Zespołu Regionalnego TRZY KORONY w Grywałdzie. Od 2003 do dziś pełni funkcję instruktora Dziecięcego Zespołu Regionalnego PIENINKI w Krościenku nad Dunajcem. O jego pełnym pasji zaangażowaniu w życie kulturalne regionu Pienin świadczy długa lista nagród i wyróżnień. Jego zamiłowanie do tradycyjnej kultury ludowej, dbałość o zachowanie korzeni kulturowych, popularyzacja i praca w zakresie edukacji regionalnej zasługują na najwyższe uznanie.

10. Artur Majerczak

Artur MAJERCZAK – regionalista, muzyk, instruktor tańca ludowego. Gra na basach góralskich, kontrabasie, fujarkach i piszczałkach. Tancerz i śpiewak, członek Zespołu Pieśni i Tańca PIENINY w Krościenku nad Dunajcem, muzyki góralskiej „Biołopotocanie”, kapeli folkowej Folk Power. Z kulturą góralską związany jest od dziecka. Tradycja wyniesiona z domu głęboko zakorzeniła jego miłość do gór, stroju, gwary, muzyki i obyczajów związanych z codziennym życiem górali pienińskich. Jest instruktorem, choreografem i wykładowcą z zakresu tańców pienińskich. Współpracuje z Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu jako konsultant, wykładowca na kursach i seminariach dla instruktorów zespołów regionalnych. Na co dzień jest instruktorem dziecięcego zespołu regionalnego „Małe Flisoki” w Sromowcach Niżnych oraz zespołu „Sromowianie” ze Sromowiec Wyżnych. W Miejskim Ośrodku Kultury w Szczawnicy prowadzi lekcje gry na instrumentach ludowych. Na uznanie zasługuje także jego wielka pasja i zaangażowanie w odtwarzanie i ocalanie folkloru górali pienińskich. Artur MAJERCZAK od kilku lat trudni się dokumentowaniem powoli ginącego już miejscowego folkloru. Jest inicjatorem i realizatorem projektu mającego na celu dokumentację tańców pienińskich. W roku 2014 ukazał się dwupłytowy album „Biołopotocanie. Pieniny. Tradycja”, którego współautorem (wraz z Tomaszem Bodziarczykiem) jest Artur MAJERCZAK. Publikacja zawiera płytę CD z tradycyjną muzyką pienińską oraz płytę DVD z instruktażem tańców pienińskich. Artur MAJERCZAK jest osobą niezwykle aktywną. Należy do Teatru Amatorskiego działającego przy Miejskim Ośrodku Kultury w Szczawnicy. Jest członkiem Związku Podhalan. Jego działania na polu ratowania rodzimej kultury, starania w dotarciu do źródeł są bardzo duże i wciąż przynoszą efekty.